

Przedmiotowy system oceniania z fizyki

Opracował Przemysław Woś

Przedmiotowy system oceniania z fizyki w gimnazjum opracowany został w oparciu o:

1. Statut Szkoły Podstawowej w Werbkowicach.
2. Podstawę programową z fizyki
3. Program nauczania fizyki

Program realizowany jest w klasach:

III gimnazjum z podręcznika „Spotkania z fizyką” - autorzy: Grażyna Francuz-Ornat, Teresa Kulawik, Maria Nowotny - Róžańska,

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości i umiejętności,
- udział w konkursach przedmiotowych,
- postawa ucznia i jego zaangażowanie w zajęcia,
- samodzielnie opracowane: prezentacje, referaty, pomoce naukowe,
- zeszyt przedmiotowy i prace domowe,
- praca w grupach.

Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

1. **Wypowiedzi ustne** : obejmują materiał bieżącego działu. Uczeń może jeden raz poprawić każdą ocenę z odpowiedzi w terminie dwóch tygodni. Najczęściej uczniowie otrzymują plusy lub minusy. Pojedyncza wypowiedź 1 plus, zadanie 2 lub 3 plusy. Po zgromadzeniu pięciu znaczków wystawiana jest ocena:
5 plusów – 5
4 plusy 1 minus - 4
3 plusy 2 minusy – 3
2 plusy 3 minusy – 2
1 plus lub 4 minusy – 1+
0 plusów – 1
Uczeń spóźniający się na lekcję fizyki powinien się liczyć z pytaniem poza kolejnością.
2. **Kartkówki 5-10 min.** : obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej zapowiadane, ale mogą), podlegają poprawie w terminie dwóch tygodni. Uczniowie nieobecni na kartkówce piszą ją w najbliższym terminie.
3. **Sprawdziany pisemne (całogodzinne)** – Sprawdziany są obowiązkowe, jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych powinien go napisać w terminie nie przekraczającym 2 tygodni od powrotu do szkoły. Czas i sposób do uzgodnienia z nauczycielem.
4. **Zaangażowanie w zajęcia i przygotowanie się do lekcji:** udział w dyskusji, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji, wypowiedzi, rozwiązywanie problemów. Uczeń jest zobowiązany do czynnego udziału w lekcji. Za merytorycznie poprawną aktywność uczeń może otrzymać ocenę cząstkową lub plusa. Uczeń ma prawo i obowiązek zgłosić w czasie lekcji brak zrozumienia zagadnienia. Jeśli dodatkowe wyjaśnienia nie przyniosą efektów, powinien po lekcji porozumieć się z

nauczycielem, w celu dalszej analizy problemu. Jeśli tego nie uczyni, to oznaczać będzie, że omawiane zagadnienie nie sprawia mu problemów.

5. **Zeszyt przedmiotowy:** uczeń zobowiązany jest do zapisywania notatek pod tematem lekcji oraz do uzupełnienia zeszytu w przeciągu 1 tygodnia od dnia nieobecności. Zeszyt przedmiotowy sprawdzany jest przynajmniej jeden raz w ciągu roku biorąc pod uwagę staranność i systematyczność oraz poprawność merytoryczną wybranych przez nauczyciela prac domowych.
6. **Prace domowe:** Uczeń ma obowiązek odrobić zadane prace domowe. Uczeń ma możliwość jednorazowej poprawy oceny z pracy domowej w terminie dwóch tygodni od jej otrzymania.

Zasady przeprowadzania, oceniania i poprawiania sprawdzianów, testów i kartkówek

Sprawdziany, testy i kartkówki oceniane są wg skali punktowej przeliczanej na oceny cyfrowe wg kryteriów:

- poniżej 30% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny
- 30% - 49% - dopuszczający
- 50% - 74% - dostateczny
- 75% - 89% - dobry
- 90% - 99% - bardzo dobry
- 100% i/lub zadanie dodatkowe (do decyzji nauczyciela) – celujący

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów mających obniżone kryteria oceniania nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

- poniżej 19% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny
- 20% - 39% - dopuszczający
- 40% - 54% - dostateczny
- 55% - 70% - dobry
- 71% - 89% - bardzo dobry
- 90% - 100% - celujący

Sprawdzian, test przeprowadzany jest jednocześnie w całej klasie.

Sprawdzoną przez nauczyciela pracę uczniowie otrzymują do wglądu nie później niż dwa tygodnie od dnia jej napisania przez ucznia.

Uczeń może poprawić każdą ocenę ze sprawdzianu tylko jeden raz.

Poprawa jest dobrowolna, odbywa się w ciągu dwóch tygodni od oddania prac.

Przy pisaniu poprawy sprawdzianu punktacja nie zmienia się, otrzymane oceny są wpisywane do dziennika np: 1/4, 2/5 (ocena niedostateczna z poprawy nie jest wpisywana do dziennika). Jako ostateczną ocenę ze sprawdzianu przyjmuje się średnią z obu sprawdzianów, testów. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy klasowej i sprawdzianu (odpisywanie), uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Sprawdziany (testy) są przechowywane w szkole do końca roku szkolnego, mogą być udostępnione do wglądu rodzicom ucznia na terenie szkoły.

Sposoby informowania uczniów:

Na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO.

Wymagania na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom na stronie internetowej szkoły.

Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria. Uczniowie są informowani na bieżąco w czasie zajęć. O proponowanej ocenie klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej nauczyciel informuje ucznia na miesiąc przed wystawieniem oceny ostatecznej.

Sposoby informowania rodziców:

Rodzice mają możliwość zapoznać się szczegółowo z PSO z fizyki zamieszczonym na stronie internetowej szkoły.

O ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań rodzica z nauczycielem w szkole. Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej z klasyfikacji śródrocznej i rocznej jest przekazywana za pośrednictwem wychowawców nie później niż miesiąc przed wystawieniem oceny. Rodzic, którego dziecko ma problemy na lekcjach fizyki, powinien osobiście skontaktować się z nauczycielem uczącym przedmiotu.

Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej:

Wystawiania oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny za sprawdzian oraz ćwiczenia praktyczne i odpowiedź, w drugiej kolejności są kartkówki oraz aktywność ucznia. Pozostałe oceny (np. za pracę w grupie, prezentację, referat) są wspomagające.

Przy wystawianiu oceny rocznej brane są pod uwagę oceny uzyskane w całym roku szkolnym.

Wystawiając ocenę śródroczną i roczną uwzględnia się systematyczne uczęszczanie na zajęcia lekcyjne i stosunek ucznia do przedmiotu. Uczeń, który opuścił w semestrze lub całym roku szkolnym ponad 50% planowanych lekcji, może być nieklasyfikowany (poza przypadkami losowymi). Ostateczna decyzja w takiej sytuacji należeć będzie do nauczyciela i rady pedagogicznej.

Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć uczniów.

1. Możliwość poprawy oceny ze sprawdzianu.
2. Możliwość zgłoszenia nieprzygotowania ucznia raz w semestrze oraz zgłoszenia jeden raz braku pracy domowej.
3. Możliwość uczestnictwa w zajęciach dodatkowych z fizyki. Uczeń za pozytywną aktywność na zajęciach otrzymuje plus, który zalicza się do ocen.
4. Możliwość poprawy oceny z bieżącego materiału w formie pisemnej lub ustnej – do uzgodnienia z nauczycielem.

WYMAGANIA PROGRAMOWE ORAZ OGÓLNE KRYTERIA USTALANIA OCEN Z FIZYKI

Wymagania konieczne – dotyczą zapamiętywania wiadomości, czyli gotowości ucznia do przypomnienia sobie treści podstawowych praw fizyki, podstawowych wielkości fizycznych, najważniejszych zjawisk fizycznych. Uczeń potrafi rozwiązywać przy pomocy nauczyciela zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności. Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki fizyki i przydatne w życiu codziennym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

1. ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem, a braki nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
2. zna podstawowe prawa i wielkości fizyczne,
3. potrafi z pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenia fizyczne,
4. zna przykłady stosowania praw fizyki w życiu codziennym,
5. sprostął wymaganiom koniecznym,
6. systematycznie uczęszcza na zajęcia i uczestniczy w nich w miarę swoich możliwości.

Wymagania podstawowe – dotyczą zrozumienia wiadomości. Oznacza to, że uczeń potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela: wyjaśnić, od czego zależą podstawowe wielkości fizyczne (np. gęstość, praca, rezystancja itp.), zna jednostki tych wielkości, zna i potrafi wyjaśnić poznane prawa fizyki, umie je potwierdzić odpowiednimi, prostymi eksperymentami.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

1. opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
2. potrafi zastosować wiadomości do rozwiązywania zadań z pomocą nauczyciela,
3. potrafi wykonać proste doświadczenia fizyczne z pomocą nauczyciela,
4. zna podstawowe wzory, jednostki i wielkości fizyczne,
5. sprostął wymaganiom koniecznym i podstawowym.

Wymagania rozszerzające – dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych. Uczeń posługuje się wiadomościami, które są rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych, uczeń potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzysta przy tym ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. opanował w dużym zakresie wiadomości określone programem nauczania,
2. poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
3. w obrębie danego działu posiada umiejętność powiązania różnych praw, zjawisk i zasad do zadań rachunkowych i problemów teoretycznych.
4. potrafi przeprowadzić samodzielnie doświadczenie stosując właściwe przyrządy i metody pomiarowe,
5. sprostął wymaganiom koniecznym, podstawowym i rozszerzającym.

Wymagania dopielniające – dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych. Uczeń stosuje wiadomości i umiejętności do: przeprowadzania szczegółowej analizy procesów fizycznych, projektowania doświadczeń potwierdzających prawa fizyczne, rozwiązywaniu złożonych zadań rachunkowych, np. wyprowadzanie wzorów, analiza wykresów.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe,
2. zdobytą wiedzę potrafi zastosować w nowych sytuacjach,

3. jest samodzielny – korzysta z różnych źródeł wiedzy,
4. potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia fizyczne,
5. rozwiązuje samodzielnie zadania rachunkowe i problemowe,
6. osiąga sukcesy w konkursach szkolnych,
7. sprostał wymaganiom koniecznym, podstawowym, rozszerzającym i dopełniającym.

Wymagania wykraczające – obejmują wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

1. potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
2. umie formułować problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk,
3. umie rozwiązywać problemy w sposób nietypowy,
4. osiąga sukcesy w konkursach poza szkolnych,
5. sprostał wymaganiom koniecznym, podstawowym, rozszerzającym i dopełniającym.

Wymagania na stopień niedostateczny - uzyskuje uczeń, który nie spełnił poziomu wymagań koniecznych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

1. nie opanował tych wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
2. nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
3. nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości fizycznych,
4. często opuszcza zajęcia; nie uzupełnia podstawowych zaległości,
5. nie korzysta z zajęć dodatkowych.

Szczegółowe kryteria ocen znajdują się na stronie internetowej szkoły.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ

Uczeń z opinią lub orzeczeniem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oceniany będzie na warunkach zalecanych przez poradnię. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię dotyczy:

- tempa pracy,
- doboru zadań i stopnia ich trudności,
- sposobu oceniania,
- stosowanych metod pracy.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- częste odwoływanie się do konkretnego,
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania,
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnienie, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania,
- zadawanie pracy domowej umożliwiającej samodzielne wykonanie zadania,
- potrzebna ilość czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych:

- 1) Jeżeli uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, z którą zostali zapoznani przez wychowawcę klasy w terminie 10 dni przed rocznym zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej, to zgłaszają swoje zastrzeżenia do dyrektora szkoły w formie pisemnej w terminie 2 dni roboczych od dnia zapoznania z propozycją oceny.
- 2) Sprawdzenie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia po wyrażeniu niezgody ucznia lub jego rodziców z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych odbywa się w części pisemnej i w części ustnej z każdego z przedmiotów, dla których uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną, w terminie 3 dni roboczych od zgłoszenia zastrzeżeń ucznia lub jego rodziców.
- 3) Dyrektor szkoły w ciągu kolejnych 2 dni roboczych informuje na piśmie ucznia lub jego rodziców o wyznaczonym dniu, w którym odbędzie się pisemne i ustne sprawdzenie umiejętności i wiedzy ucznia w zakresie danych zajęć obowiązkowych i dodatkowych.
- 4) Sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych w obecności, wskazanego przez dyrektora szkoły nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych.
- 5) Z przeprowadzonych czynności sprawdzających sporządza się protokół, który zawiera:
 - a) imiona i nazwiska nauczycieli, którzy przeprowadzili czynności sprawdzające,
 - b) termin tych czynności,
 - c) zadania sprawdzające,
 - d) wynik czynności sprawdzających oraz ustaloną ostateczną ocenę,
 - e) podpisy nauczycieli, którzy przeprowadzili czynności sprawdzające.
- 6) Pisemny wniosek ucznia lub jego rodziców oraz protokół z przeprowadzonych czynności sprawdzających znajduje się w dokumentacji szkoły.